

Zorg voor Eigen Regie!

Jaarplan 2017 Per Saldo

Voorwoord

De afgelopen jaren heeft Per Saldo zich hard gemaakt om het persoonsgebonden budget verankerd te krijgen in alle vier de zorgwetten. Met de verankering van het pgb in de ZVW, in het eerste kwartaal van 2016, hadden we eindelijk 'vier op een rij' en is een belangrijke doelstelling van Per Saldo bereikt. Helaas bleek en blijkt dat de implementatie en de uitvoering van de zorgwetten in de praktijk de nodige problemen oplevert voor budgethouders. Als belangenorganisatie blijven wij strijden voor een toegankelijk en solide pgb. De lobby daarvoor gaat onverminderd door. Net als de dienstverlening voor onze leden, die ook in 2017 nog beter aansluit bij de wensen en behoeften van de budgethouders. Denk bijvoorbeeld aan het te ontwikkelen Budgethoudersportaal in het Trekkingsrecht, waarvoor Per Saldo het pakket van eisen heeft opgesteld en waarbij u zelf weer aan de knoppen zit.

Eigen Regie is het thema dat als rode draad door de speerpunten van 2017 loopt. Samen met u gaan wij op zoek naar wat eigen regie voor budgethouders betekent. En hoe wij als Per Saldo u daarbij optimaal kunnen ondersteunen. Eigen regie is dus niet 'zoek het maar uit.'; een uitleg die er helaas te vaak aan wordt gegeven.

In dit Jaarplan leest u waar Per Saldo in 2017 haar pijlen op richt. En wat u daarvan als lid of organisatie zult merken in de praktijk. Want daar gaat het tenslotte om!

Aline Molenaar

Directeur Per Saldo

Speerpunten 2017

Aansluitend bij de missie en algemene uitgangspunten van Per Saldo hebben wij onze speerpunten voor 2017 geformuleerd. Wij hebben hierbij een verdeling gemaakt op drie hoofdthema's:

- 1. Eigen Regie**
- 2. Toegankelijkheid pgb**
- 3. Toerusting budgethouders**

Langs de lat van deze drie speerpunten stellen wij onze doelen, maken we keuzes en monitoren wij ons resultaat. De thema's voor 2017 zijn to-the-point, afdeling overstijgend en multidisciplinair.

Hieronder worden de drie thema's nader toegelicht, de doelen omschreven en de praktische uitvoering daarvan kort benoemd. Per Saldo is een belangenvereniging *van en voor* mensen met een pgb. Wij willen dat onze leden een belangrijke rol spelen in het aanscherpen van de speerpunten voor 2017. De komende maanden zal hun stem gevraagd en gehoord worden in de diverse overleggremia, zoals de Klankbordgroep, Ledenbijeenkomsten en op de ALV van 8 oktober.

Eigen Regie

‘Van zorgen voor naar zorgen dat...’

Per Saldo wil in 2017 de voortrekker én expert zijn rondom eigen regie. Eigen regie is een overkoepelend thema en moet bijdragen aan de kanteling van de organisatie van specifiek gericht op mensen met een pgb, naar een organisatie die voortrekker is bij het krijgen van eigen regie voor iedereen met een ondersteuningsvraag, ongeacht de financieringsvorm. Het pgb is dan een middel voor eigen regie, en niet meer het doel op zich.

Het thema eigen regie heeft Per Saldo al enige jaren hoog op de agenda staan en is als belangrijk speerpunt ook terug te vinden in onze eerdere Jaarplannen. Komend jaar willen wij met de opgedane kennis en ervaring onze visie hierop en de doelstellingen expliciet aanscherpen om vervolgens deze te implementeren. Ook als tegenwicht tegenover de invulling van veel gemeenten, die zelf een oplossing zoeken voor hulp en ondersteuning.

Per Saldo wil zich profileren als hét kenniscentrum voor eigen regie; daarmee zijn wij dé partner voor zowel budgethouders als organisaties, die aan de slag willen met ‘eigen regie’. In 2017 worden de eerste grote stappen gezet voor deze verandering.

Per Saldo start met een verkenning naar wat volgens ons (en onze leden) eigen regie inhoudt en gebruikt dat als leidraad voor het opnieuw formuleren van onze missie, visie en strategie. Het MT in de nieuwe organisatiestructuur draagt de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat eigen regie tot het DNA van Per Saldo (en haar medewerkers) gaat behoren. Het extern profileren van Per Saldo als hét kenniscentrum voor eigen regie is van groot belang voor de toekomst van de organisatie en zal in 2017, en de jaren daarna, een belangrijk speerpunt zijn en blijven.

Doelen:

1. Per Saldo maakt zich sterk voor een betere uitgangspositie voor mensen met een beperking als het gaat om het verkrijgen en organiseren van zorg en ondersteuning.
2. Per Saldo is in Nederland de voortrekker en expert als het gaat om eigen regie voor iedereen met een zorgvraag, los van de financieringsvorm.
3. Kantelen van de organisatie van een pure PGB-voorvechter naar een voortrekker én expert op het gebied van eigen regie.

Hoe willen we dit bereiken:

- ⇒ Pgb is een middel om eigen regie te kunnen voeren. Wij willen mensen regie over hun eigen leven geven door ze aan het roer te zetten en keuzevrijheid te bieden. Zorg en ondersteuning moeten altijd integraal zijn; het omvat alle levensdomeinen van mensen zoals werk, onderwijs, vrije tijd, mobiliteit en maatschappelijke participatie. Integrale persoonsgebonden budgetten die in de vorm van een pgb of persoonsvolgend gefinancierd worden, is het ideaal voor de zorg van morgen. Per Saldo wil, op basis van ervaringen van gebruikers, bouwen aan én meedenken over integrale financieringsvormen om eigen regie van mensen te helpen vergroten.
- ⇒ Per Saldo zal zich ook bij het nieuwe kabinet hard blijven maken voor een betere uitgangspositie voor mensen met een beperking, als het gaat om het verkrijgen en organiseren van zorg en ondersteuning. Ongeacht binnen welke regeling. Uitgangspunt hierbij is het VN Verdrag zodat uiteindelijk op de verschillende levensterreinen *zelfbeschikking* meer vorm krijgt
- ⇒ Het Kenniscentrum Eigen Regie van Per Saldo moet hét aanspreekpunt zijn voor zowel budgethouders en hun naasten, als professionals, overheden en organisaties. Dit vraagt een stevige verankering in het huidige sociale- en zorgdomein. Door middel van 'masterclasses', workshops en trainingen kunnen wij professionals/organisaties verder toerusten met kennis over eigen regie. Digitale kennisoverdracht en online communicatie spelen een grote rol in het bereiken van deze diverse doelgroep. Hiervoor zal een toegespitste marketingstrategie worden ontwikkeld en uitgerold.
- ⇒ Per Saldo blijft de persoonsvolgende financiering nauw volgen en zal in 2017 betrokken blijven bij de (nog op te starten) pilots hiervoor. Daarnaast streven wij naar het opzetten van nieuwe pilots die (meer) voldoen aan het beeld dat wij hebben van persoonsvolgende financiering, zodat mensen beter invulling kunnen geven aan het naar eigen keus inrichten van hun leven en het regelen van de ondersteuning die zij daarbij nodig hebben. Wij delen onze kennis en kunde, op basis van ervaringen van budgethouders en de evaluatie daarvan, met beleidsmakers en verstrekkers, en streven daarmee naar een invoering van persoonsvolgende financiering naar model van Per Saldo.
- ⇒ I-pgb stelt budgethouders in staat om over de domeinen heen en binnen 1 gezin 1 zorgbudget te gebruiken en te verantwoorden. Uit de pilots die met I-pgb zijn gedaan in Woerden en Delft, zijn mooie resultaten maar ook verbeterpunten gekomen die in 2017 verder worden uitgewerkt. Per Saldo streeft ernaar om het aantal gemeenten en verzekeraars die werken met een I-pgb uit te breiden.

Toegankelijkheid pgb

‘De weg vrij voor eigen regie...’

Het pgb als middel voor eigen regie is altijd toegankelijk voor zorgvragers die daar bewust voor kiezen. Er kunnen voorwaarden aan de persoon worden gesteld, maar geen zorginhoudelijke eisen die de toegang tot een pgb belemmeren.

Het blijft dan ook belangrijk te zorgen dat iedereen die dit wil en kan een pgb kan krijgen om zijn eigen zorg en ondersteuning te regelen. Daarbij vinden wij het van belang dat de toegang over de zorgdomeinen heen op een soortgelijke manier is geregeld, zonder zorginhoudelijke beperkingen die worden opgelegd door de verstrekkers. Ook moet het pgb op een dusdanige manier vormgegeven zijn, dat de criteria die verstrekkers stellen, geen beperking vormen om met een pgb je ondersteuningsvraag te realiseren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de hoogte van het tarief, de looptijd, extra eisen rondom declaratie, het beperken van mogelijkheden voor de inhuur van informele zorgverleners enz. Per Saldo wil geen beperkende maatregelen die maken dat de drempel naar een pgb – en dus de mogelijkheid voor eigen regie – een te hoog obstakel is voor mensen.

Doelen:

1. Iedereen die zijn zorg en ondersteuning zelf wil regelen vanuit het oogpunt van eigen regie moet een pgb kunnen krijgen mits hij aan de gestelde voorwaarden voldoet.
2. Toegang tot een pgb moet over alle zorgdomeinen heen op een soortgelijke manier worden geregeld.
3. Het solide PGB is uitgangspunt in alle zorgdomeinen

Hoe willen we dit bereiken:

- ⇒ Per Saldo ontwerpt de blauwdruk van het solide pgb, gebaseerd op optimale toegankelijkheid in alle domeinen
- ⇒ Toegang tot een pgb moet passend zijn, op basis van duidelijke criteria en een onafhankelijke indicatiestelling. In het woord passend zit dat de zorg, ondersteuning en bekostiging met de levensloop van mensen mee beweegt. De toegang blijft gegarandeerd, de zorg en ondersteuning fluctueert naar behoefte. Een onafhankelijke indicatiestelling vereist een brede deskundigheid en een open- en integrale aanpak. De inbreng van mensen zelf is leidend voor het aanbod (en niet omgekeerd).
- ⇒ Per Saldo heeft samen met budgethouders en zorgverleners een pakket van eisen geformuleerd voor een Budgethouderportaal. Wij zijn nauw betrokken bij de nieuwe stappen op weg naar een toegankelijk en gebruikersvriendelijk portaal. Daarmee moet eind 2017, begin 2018 een eind komen aan de problemen rond het trekkingsrecht voor budgethouders.

- ⇒ De samenwerking tussen VNG en Per Saldo moet er in 2017 voor zorgen dat gemeenten meer inzicht krijgen in mogelijkheden die zij hebben – binnen de beleidskaders van het pgb – om mensen met een zorgvraag te ondersteunen. Hiermee kan de toegang tot de WMO en Jeugdwet beter geregeld worden. Hierbij zal de rol van Ambassadeurs – als de ogen, oren en mond van Per Saldo - op regionaal en lokaal niveau nog belangrijker worden. Door hun inzet wordt het gemeentelijk beleid inzichtelijker, kunnen knelpunten worden aangepakt en zal de toegang tot het pgb worden verbeterd.
- ⇒ Ondersteuning van Per Saldo voor haar (plus)leden op het juridische vlak, door het verkrijgen van rechterlijke uitspraken die positief zijn voor de budgethouders, blijft ook in 2017 van groot belang. Het is afgelopen jaar al meerdere keren bewezen dat dergelijke jurisprudentie, de toegankelijkheid van het pgb ten goede komt.

Toerusting budgethouders

‘Advies en ondersteuning; daar zijn wij van en voor...’

Om kwalitatief goede zorg en ondersteuning in te kunnen kopen, goed te weten hoe je om moet gaan met een pgb en zaken als werkgeverschap, kortom om goed gebruik te maken van een pgb, is het noodzakelijk dat budgethouders toegerust worden voor deze taak. Wel willen, maar niet kunnen mag nooit een reden zijn dat iemand af ziet van een pgb. Per Saldo biedt hiervoor advies en ondersteuning, onder meer door middel van telefonische gesprekken, (online) informatievoorziening, juridische bijstand, cursussen en trainingen. Deze sluiten aan bij de vragen en wensen van budgethouders. Voor aanbieders/zorgverleners heeft Per Saldo ook een dienstverleningsaanbod om hen bewust te maken van het beheer van een pgb en de rol van de budgethouder daar waar het gaat over eigen regie.

Doelen:

1. Budgethouders goed toerusten zodat zij de juiste keuzes maken bij de inkoop van zorg en beheer van hun pgb.
2. Toerusten van verstrekkers zodat deze de rol van de budgethouder beter begrijpen, snappen hoe deze doelgroep en hun hulpvraag in elkaar zitten en op deze manier meer handvatten krijgen om “niet plus” signalen op waarde te schatten. Hierbij werken we samen aan een solide en veilig PGB.

Hoe willen we dit bereiken:

- ⇒ Succesvol kiezen voor eigen regie (en verantwoordelijkheid) vraagt een goede toerusting en empowerment van (potentiële) budgethouders. Dat doen wij door middel van op de budgethouder toegespitste trainingen, (online) cursussen, regionale themabijeenkomsten en juridisch advies. Juist voor potentiële en beginnende budgethouders is deze toerusting van belang en moeten zij vroegtijdig worden geïnformeerd over het bestaan van Per Saldo en onze dienstverlening en ondersteuningsaanbod. Hiervoor is samenwerking met gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren nodig. Zo streven wij ernaar het pilotproject met Zilveren Kruis – over toerusting van startende budgethouders – een vervolg te geven en uit te breiden met deskundigheidsbevordering voor pgb-consulenten bij verstrekkers.
- ⇒ Budgethouders kunnen met hun vragen terecht bij de afdeling Advies; per telefoon/mail of op persoonlijke afspraak. De digitale dienstverlening wordt verder onderzocht en waar mogelijk uitgebreid, middels speciale toepassingen op onze website voor budgethouders en wooninitiatieven, een Skype-sprekkuur en de uitbreiding van actuele- en achtergrondinformatie op de online communicatiekanalen, zoals social media, een e-magazine en de digitale nieuwsbrief.

- ⇒ Een grootschalige ledenenquête moet ervoor zorgen dat de wensen en behoeften van de budgethouder nog beter in kaart kunnen worden gebracht, zodat wij onze dienstverlening daarop kunnen aanpassen en verbeteracties kunnen inzetten. Ook het lidmaatschap/abonnement van Per Saldo wordt daarbij onder de loep genomen en indien nodig aangepast of uitgebreid met nieuwe vormen.
- ⇒ Ambassadeurs van Per Saldo worden het gezicht in de regio. Ook zij worden in hun nieuwe, uitgebreidere rol verder toegerust om hun taak optimaal te kunnen vervullen.
- ⇒ Er wordt informatie en advies gegeven specifiek voor Ouder-wooninitiatieven, zoals brochures en workshops. Ook wordt de voormalige website www.woonzelf.nl volledig geïntegreerd binnen de nieuwe website van Per Saldo.
- ⇒ Door veranderende regelgeving en financiering is het voor Wooninitiatieven een hele klus om continuïteit te waarborgen. Wij willen door middel van projecten instrumenten ontwikkelen om hen daarbij te ondersteunen.